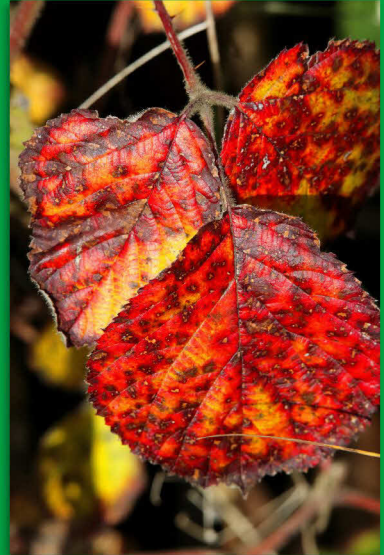


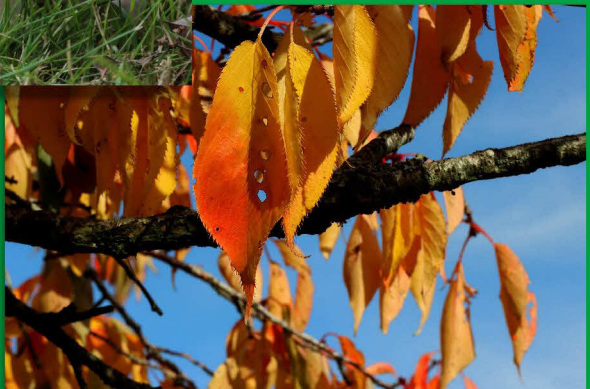
NYBOLLEN

44. årgang. November 2020

Nybøl Idræts- og Kulturforening



Efterårets mangfoldige farver



NYBØLLEN




"Nybøllen" er startet af Grundejerforeningen Bispevænget i 1976 og er nu en del af Nybøl Idræts- og Kulturforenings aktiviteter. Bladet laves af et redaktionsudvalg, der skriver, redigerer og sammensætter de indlæg der kommer fra byens borgere. Bladet har et oplag på 650 og udgives 8 gange om året.

Har du lyst til at støtte bladet og NIKF's virke, er annoncering en god måde at give støtten på. Eventuelt overskud fra bladet går til Nybøl Idræts- og Kulturforenings aktiviteter.

Uden for Nybøl sogn, kan man få bladet tilsendt for 150 kr./år. Henvendelse herom kan rettes til:
Frieda Knudsen, Påhøj 2, Nybøl, 6400 Sønderborg - tlf.74467886.

Husk! Nybøllen også er online på: <http://www.nybol-if.dk/>

Redaktionen består af:

<p>Gynther Philipsen Ansvarshavende redaktør og annonce kontakt. Mail: nyboellen@nybol-if.dk Tlf. 23 95 16 55</p>	
<p>Maja Dalum Bud – Distrikt 1 *** Nyt bud. Velkommen til Maja ***</p>	
<p>Nikoline Moldt Bud – Distrikt 2</p>	

Dagplejemor

Af: Andreas Max Elneff, Gustav Høyer Callesen, Sebastian Pharao Refsgaard, Viktor Rexen / 05-10-2020

En dagplejemor passer børn og lærer dem nye ting, man giver børnene fylde i hverdagen. Dette er en artikel om hvad en dagplejemor laver på daglig basis

Hvad laver en dagplejemor?

En dagplejemor har ikke rigtig nok skema fordi der er svært at have et skema når der er små børn, men en dagplejemor har nogen regler for at de små børn skal ud på tur og skal ud og opleve noget om kulturen f.eks. alle højtiderne.

En dagplejemors daglig dag før Corona

"Det starter med at jeg laver en ugeplan men den kan jeg ikke altid bruge pga. vejret osv. Men ellers på en normal dag starter det med at forældrene kommer med ind og for aflevere børnene og derefter leger og vi er på tur og vi spiser, sover og hygger os" siger dagplejer Birgit Asmussen.



En dagplejemor med sine børn. Kilde: <https://sn.dk/Kalundborg/Dagplejemor-siger-farvel-efter-47-aar/artikel/656087>

Da der var lock-down - "Da der var lock-down der var jeg her på Nybøl børneuniverset og passede de børn der var her. Det var underligt fordi børnene skulle gå ind selv og deres forældre måtte ikke gå med ind. Det barn som jeg passers forældre valgte at hun skulle blive hjemme." siger Birgit Asmussen.

Det sjoveste ved at være dagplejemor - Birgit Asmussen siger: "Det bedste og sjoveste er nok når vi synger og bygger huler og har det godt sammen."

Interview med Emmy Pharao - En forhenværende dagplejer i 34 år
Hvornår blev du dagplejemor?: "Jeg blev dagplejemor i 1972. Jeg startede med 3 børn og de to første kom klokken 05:15. Den tredje kom fra Syrien og kunne ikke tale dansk"

Hvordan var det at være dagplejemor?: "Rigtigt dejligt. Vi havde skov og strand i nærheden og vi måtte have op til 5 dejlige børn. Jeg var så heldig altid at få dejlige børn."

Hvad lavede du som dagplejemor?: "Vi var tit udenfor og børnene hjalp med at lave mad og de hjalp med at passe høns, hest, hund og kanin. Og vi sang spillede spil og lavede kreative ting. Vi gik også op i Nybøl gymnastiksal og legede."

Hvor havde du dagpleje?: "Privat bolig ved teglværket i Nybøl"

Hvorfor nogle børn passede du?: "Vi måtte have op til 5 børn og en af dem gik i skole. Vi fik børn fra 3 måneder."

Fremadrettet bliver det ved med at være som nu men der bliver mindre private dagplejer

Tak til dagplejer Birgit Asmussen og tidligere dagplejemor Emmy Pharao



v/Flemming Søholm Bertram

SØHOLM MARINE ApS

Nybølnhorvej 16 · DK-6310 Broager · Mobil: 4040 6590

Fax: 7465 4095 · kontakt@soeholmmarine.dk

www.soeholmmarine.dk

Amaryllis

BLOMSTER OG GAVEARTIKLER

Storegade 12 · 6310 Broager

Telefon 74 44 29 00

RØDE KORS SUNDEVED

Besøg genbrugsbutikken med

MØBLER - TING - TØJ

Vi modtager gerne brugbare møbler og andre ting.

Dødsboer afhentes efter aftale

KOM OG GØR ET GODT KØB

Abningstider:

Mandag - Torsdag kl. 15.00 - 17.30 og Lørdag kl. 10.00 - 13.00.

Stationsgade 3, Vester Sottrup, 6400 Sønderborg

Tlf. 40762236 eller mød os på Facebook/Røde kors Sundevad



Tidligere Sundevad VVS

VVS-Technic

Aut. VVS-Installatør

Avnbølstenvej 3, Avnbøl

Grøn Energi

Mads Bonde

ALT INDEN FOR VVS

Ring på: 74461542

vvs-technic@outlook.dk



Find os på
Facebook
VVS-Technic.dk



-Ingen strøm i husene,
...så kommer Ole susende

Aut. EI-installatør

Møllestien 1
6310 Broager

Tlf. 74 44 15 95
Bil: 40 34 15 95



Smedearbejde
Maskiner

**Nybøl Smede-
&
Maskinværksted A/S**

Telefon: 74 46 78 81

Telefax: 74 46 57 57

SKOLEVÆNGET 8 B, NYBØL
6400 SØNDERBORG

Fremstilling og rep. af Maskinanlæg – Smedearbejde

Sundevedcenteret

Historien om Sundevedcenteret

Af Johan: Johansbonefeld@hotmail.com & Christian: christian161007@gmail.com



Sundevedcenteret og Kirken med Nybøl i baggrunden

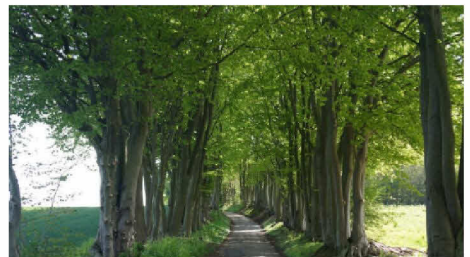
Sundeved Centret er en del af genforeningshistorien, idet Centret er bygget, da Sønderjylland var tysk. I 1903 blev kirken bygget for at kunne få gudstjenesten på dansk. Bygget af familier på egnen med støtte nord for Kongeåen - ikke alle familier turde lægge deres navn til af frygt for repressalie fra tyskerne.

1912 blev præstegården bygget, hvor centret er i dag. Både kirke og præstegård blev bygget af professor og arkitekt Martin Nyrop, der er kendt for at bygge Københavns Rådhus og flere bygninger i Sønderjylland blandt andet Sønderborghus i Sønderborg.

Omkring Genforeningen i 1920 blev Stenderup kirke til lejlighedskirke, da præsten fik embede på Als. I 1960'erne stod præstegården tom og var ligesom kirken i forfald, da Sundeved Centret i 1971 overtog stedet.

Det er et godt center fordi at man kan holde mange arrangementer, kommer det fra Peer Mikkelsen som er med i bestyrelsen.

Man kan holde bryllup, hvor man kan blive gift i kirken og bagefter kan man leje centeret, hvor man kan holde festen og man må også slå telt op.



Kilder: Sundevedcentret.dk

**SOLGT
ELLER GRATIS***

MIN BOLIGHANDEL Sønderborg & omegn

Spar op til 40% i salær



Fast lavt salær

Start med en gratis og uforpligtende vurdering, hvorefter jeg kan hjælpe dig trygt igennem din bolighandel - fra A til Z.

Du får den samme kontaktperson under hele forløbet.

Fast lavt salær inkl. moms, markedsføring, professionel fotograf samt tekstforfatter:

KUN 39.500,-



Michelle Damm

Indehaver af
Min Bolighandel Sønderborg & omegn

Tlf. 6014 0785
damm@minbolighandel.dk



Ny Klima venlig Multisal på vej.

En ny grøn multisal på vej i Nybøl idrætsforening.

Af: Sisse1804@gmail.com (Sisse-Marie Moldt 6.A)
christofferkjeldal@gmail.com (Christoffer Kjeldal 6.A)
dejgaardfrederiksen@bbsyd.dk (Phillip Dejgaard 6.A)

Billede er blevet taget fra google Maps og viser hvor multisalen skal ligge.

Den kommende multisal i Nybøl med længden ca. 24m og bredden ca. 20m, som både må bruges af skolen og af offentlige, skal ligge ved de gamle tennisbaner.

“Når vi går i gang, tager det ca. 1 år at få bygget den men vi skal først skaffe pengene” det siger Roland Knudsen som er næstformand i Nybøl idrætsforening.

“Det er ikke kun et projekt for idrætsforeningen. Jeg ser det som et projekt for Nybøl. Det vil koste nogle millioner, så det skal vi til at se på, hvordan vi kan skaffe dem” det siger Claus Jensen der er formand af bestyrelsen.



Hallen bliver bygget så klima venligt som muligt. Den grønne energi kommer primært til at komme fra eksisterende vindmøllekraft og også solceller. Lamperne i hallen kommer til at bruge så lidt strøm som muligt.

Roland Knudsen siger også at de leder efter fonde og at det vil koste 6-7 millioner kroner at bygge den. Det kommer til at tage 5-7 år inden at den står færdig.

Hvad man måske kommer til at kunne lave i salen:

- | | |
|------------------------|--------------------|
| - Spille mini fodbold | - Teater |
| - Spille mini håndbold | - Dans |
| - Koncerter | - Gymnastik |
| - Bordtennis | - trx træning |
| - Minidisko | - Fitness- |
| - Basketball | - Idræt for skolen |

Kilder: JyskeVestkysten og Google Maps.

Og en stor tak til Roland Knudsen.

H-Bogføring ApS

Din regnskabs partner...

Søndervang 4
6400 Sønderborg
tlf. +45 73441200



Nybøl grill

Tlf. 74 46 88 77

Tirsdag - Fredag Kl. 11:00 - 20:00

Lørdag - Søndag Kl. 12:00 - 20:00

På vores hjemmeside www.nybølgrill.dk findes menukort, nyheder og andet.



Fri BikeShop

Gråsten
v/Torben Nielsen
Borggade 3
6300 Gråsten
tlf.: 74651031

Stenderup Auto

v/Brian Petersen

Stenderup 40, 6400 Sønderborg
Tlf. 74 46 90 91

Alt i reparationer

Køb-salg-bytte

Kære Nybøllen læsere.

2020 går på hæld og den søde juletid nærmer sig.
Dermed også tiden til at sige tak for året der snart er slut.

Men sikke et år. Hvor ville jeg gerne kunne skrive om nogle supergode velafholdte arrangementer. Om drenge og pigeclub og stolegymnastik, der var kommet godt i gang med vintersæsonen. Om et klubhus der summede af liv og latter. Men Covid-19 har vendt godt og grundig op og ned på dagligdagen i vores lille forening. Som alle ved, blev hverken festival eller idrætsuge til noget, om end vi forsøgte med en lille udgave af idrætsugen. Men meget har været lukket ned, startet op igen for at blive lukket eller ændret igen.

Men, jeg er fortrøstningsfuld og er fuld af håb, for at vi snart kan smide Corona frakken, få vores forening op i omdrejninger igen og få eksisterende events og nye tiltag i gang..

Jeg vil gerne sende en stor tak til de frivillige, der ligger mange timer i Nybøl Idræts- og kulturforening og Sundeved HK. Tak til deres familier, for at vi må låne dem 😊 Vi glæder os til mange sjove og hyggelige timer i 2021. Må det blive et godt år.

Med ønsket om en Glædelig Jul og godt Nytår.
På bestyrelsens vegne
Claus H. Jensen
Formand

Er din Havemaskine itu så ring til Jepsen's nu.

26113820



Reparation af havemaskiner
Opsætning af græsroboter

Vintereftersyn af havetrakto/rider, plæneklipper
udføres uanset mærke samt reparation og eftersyn
af motorsave og hækkeklipper udføres

Jepsen's

Slibning af hækkeklipper og motorsavskæder

tobijepsen@gmail.com
CVR: 38938835

Kalvetoft 33
Ullerup

Kontakt Tobias på 26113820
for uforpligtende tilbud

Kirke Nybøl

Af: Nathalia Fink finknathalia@gmail.com
MathiasJun Madsen mathiasjunmadsen71@gmail.com
Helena Broholm Dall helenadall@icloud.com

Nybøl kirke blev første gang nævnt i 1191, i 1300 fik Nybøl kirke en tilbygning på, det er den bygning man går ind af.

Prædikestolen blev bestilt i Flensborg ved Heinrich Ringerinck i 1608. Præsten ved ikke så meget om kirkens historie da hun ikke har været i kirken så længe, oppe på prædikestolen står der "træd frit op, luk munden op, hold snart op" fortæller præsten (Karen Møldrup Rasmussen)

Covid-19

Da Danmark blev lukket ned, blev Bryllup, Barsedåb, Konfirmation osv. Aflyst, men hvordan har de håndterede covid-19 efter genåbningen? I kirken må vi være max 50 personer, hver anden bænkerække har vi spæret af sådan at der er 2 meters afstand så vi kan synge til gudstjenesterne. Til konfirmationer var det sådan at familier måtte sidde tættere, da de jo krammer og Kysser der hjemme, så vi til konfirmation kan have flere med for ellers skulle vi have holdt konfirmation i en sportshal. Det syntes hverken præsten eller konfirmanderne ville være fedt så vi valgte at de gjorde det i kirken og så sad de bare lidt tættere, men så sang de selvfølgelig ikke. I stedet for kom der et lille kor og sang oppe ved Orgelet.



Nybøl kirke udefra. fotograf: Mathias Jun Madsen

P-plads



Skilt ved kirkens p-plads - Fotograf: Mathias Jun Madsen

Skiltet ved p-pladsen har bragt mange uenigheder i byen om hvor vidt man må holde der og ikke holde der, da p-pladsen altid var fyldt med biler, når der var arrangementer i kirken. Der er også gået rygter i byen om hvor vidt skiltet er blevet godkendt og ikke godkendt af kommunen. Men hvad siger Graverne til det? Graver Anette Alnor fortæller, at præsten og hendes formand har været ovre og snakke med vores skoleinspektør Tine, og de er så blevet enig om, at når der er arrangementer i kirken, skal vi give besked noget tid, inden så personalet kan flytte bilerne.

Kirkegården



Kirken og kirkegården fotograf: Mathias Jun Madsen.

"På kirkegården er der ca. begravet 200, men der ligger også folk tilbage fra 1. og 2. verdenskrig. Hvis man er begravet i en kiste, skal man ligge i 25 år, og hvis man ligger i en urne ligger man i 10 år. Man kan forlænge det, så mange folk ligger der i flere hundrede år, men folk fra krigen er bevaringsværdige så dem må man ikke slette". Fortæller Anette Alnor.

Kilde: nyboel-kirke.dk

Tak til præsten og graveren for at tage tid til at interviewe os.

Juletræstændingen

Juletræstænding i år var planlagt til at skulle stå i genforenings tegnet. Dette er jo, som så meget andet desværre ikke muligt. Men et juletræ skal vi da ha' og lokalrådet vil som sædvanligt sørge for at skaffe og opsætte juletræet med belysning. Strømmen til belysningen sponsoreres som vanligt af Nybøl Kirke.



Vi har haft flere snakke med præsten og aftalt med hende, at juletræet vil blive tændt umiddelbart efter gudstjenesten 1. søndag i advent, som i år er den 29.11. Det bliver ca kl. 16. Spejderne vil stå med fakler og vise vej til juletræet. Pga. restriktionerne vil der hverken være sang eller julemand, men vi håber alligevel, at folk vil være med til at fejre julemåneden. Skulle der komme lempelser af restriktionerne vil det blive offentliggjort på facebookgruppen "Vi står sammen i Nybøl" og ved opslag ved Brugsen, hvad der så kommer til at ske.

På Nybøl/Stenderup lokalråds vegne
Lisy Soll

BROAGER TRUCK SERVICE

Jan Andresen

Stenderup 21 · DK-6400 Sønderborg
Telefon: +45 74 44 02 02 · Mobil: +45 30 74 12 02
jan@broagertruckservice.dk · www.broagertruckservice.dk



Totte
...musik til alt
tlf. 20 84 56 21
www.totte-musik.dk

Sundeved Centret
- et center i naturskønne omgivelser



Stenderup Kirkebakke 4, Nybøl
Mobil 2186 2119 post@sundevedcentret.dk
Web: SundevedCentret.dk [Book direkte](#)

HENDES SALON ^M_K

Mette
Amtsvejen 14, Nybøl
Tlf.: 74469796

 **Tøjeksperten**
Eksperten
Slotsgade 7
6300 Gråsten
Tlf.: 74653031



BYGMA

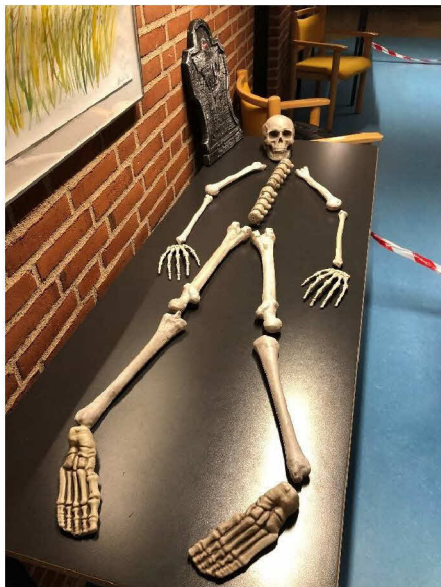
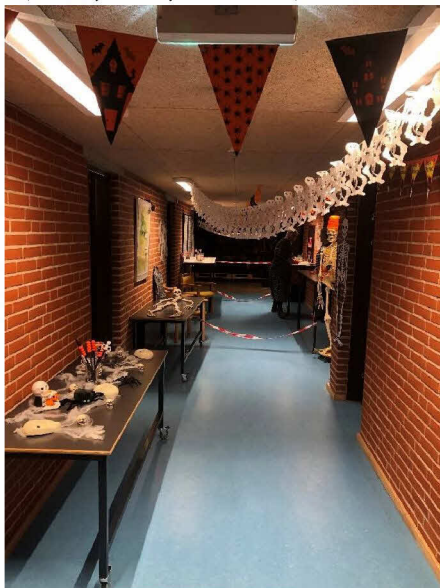
GRÅSTEN

Ulsnæs 20-22 · 6300 Gråsten · Tlf. 74 65 10 11

Halloween

i Nybøl Børneunivers

DA ELEVERNE MØDTE IND MANDAG D. 2/11 BLEV DE MØDT AF ET (U)HYGGELIGT INDGANGSPARTI.



Nyt fra kirken.

Kirken er her stadig, og vi fejrer gudstjeneste hver søndag, omend det er med begrænsninger på antallet af personer, vi må være i kirkerne og med mundbind. Det er en speciel tid, vi lever i, ingen tvivl om det! Det betyder, at der må tænkes anderledes, og at julegudstjenester og juleafslutninger for skoler og institutioner ikke bliver, som de plejer. Som noget skønt og glædelig kan jeg dog fortælle, at 9 mini-konfirmander kommer i Nybøl kirke hver onsdag til undervisning og hyggeligt samvær, det er så dejligt.

En anden glædelig ting er, at der har været afholdt valg til menighedsrådet. I Sottrup blev der valgt 6 personer og i Nybøl 4 personer, der arbejdes pt. på at øge samarbejdet de to menighedsråd imellem og at få dem slået sammen til et. Tak for arbejdsindsatsen til dem, som træder ud her 1. søndag i advent, og tak til dem som træder ind og tager en tårn med det kirkelige arbejde de næste 4 år. I er guldværd og er meget vigtige for, at vi kan have et godt og berigende kirkeliv i både Sottrup og Nybøl.

December måned og jul i kirken

December måned nærmer sig med hastige skridt og i skrivende stund hviler diverse corona restriktioner over os. Hvordan det kommer til at udvikle sig vides ikke, men i kirken forsøger vi alligevel at planlægge med spændende og hyggelige julearrangementer og gudstjenester, - dog bliver tingene ikke, som de plejer, og der kan komme ændringer eller aflysninger.

Vi begynder med at fejre **1. søndag i advent med en familiegudstjeneste** i kirken søndag den 29. nov. kl. 15.00 i Nybøl Kirke, hvor spejderne vil deltage og vi tænder det første lys i adventskransen. Umiddelbart efter gudstjenesten vil byens juletræ blive tændt.

1.søndag i advent fejres også i Sottrup Kirke til en familiegudstjeneste kl. 10.30.



Sogneeftermiddag tirsdag den 8. december kl. 14.30 i Sottrup Kirke

Denne eftermiddag vil man opleve organist Christian Bruun og sognepræst Karen Møldrup Rasmussen på slap linie, - og mon ikke der vil være plads til en julesalme, en julehistorie og lidt julegodter.

Vi synger julen ind tirsdag den 15. december kl. 19.0 i Nybøl Kirke

Med organist og sanger klar ved klaveret og orgelet, vil vi synge en masse af de skønne julesalmer og julesange, og se om den dejlige adventsforventning og skønne julestemning ikke kan begynde at indfinde sig i vores sind. Vi krydrer aftenen med en kop varm gløgg, som kan være med til at smøre stemmebåndene.

De 9 læsninger tirsdag den 22. december kl. 19.30 i Sottrup Kirke

Efter engelsk forbillede vil vi afholde en hyggelig og intens Evensong. Med 9 læsninger fra Bibelen vil vi denne aften lægge ører til den store samlede fortælling om Gud og os - lige fra skabelsen og frem til Jesu fødsel. Dette vil ske som en veksel virkning mellem tekster, sang og musik.

'Christmas in a Bag' – Juleaftensdag den 24. december i kirken

Juleaftensdagsgudstjenesterne bliver ikke, som de plejer, da vi har begrænsninger på antallet af personer, vi må være i kirkerne. Derfor vil kirkerne i år holde åbent i forskellige tidsrum, hvor det vil være muligt at gå en tur på kirkegården og få en pose med jul med hjem. Der vil i løbet af de to timer være mulighed for at komme ind til en lille andagt i kirken, men vi kan ikke garantere plads til alle.

Juleaftensdag i Nybøl Kirke vil være med kirkegårdsvandring og julepose fra kl. 11.00 – 13.00, hvor der vil blive holdt juleandagt kl. 11.00 – kl.11.30 – kl.12.00 – kl.12.30.

Juleaftensdag i Sottrup Kirke vil være med kirkegårdsvandring og julepose fra kl. 14.00 – 16.00, hvor der vil blive afholdt juleandagt kl. 14.00 – kl. 14.30 – kl. 15.00 – kl. 15.30.

Julen i kirken:

1. Juledag den 25. december kl. 10.30 i Sottrup Kirke ved Karen Møldrup Rasmussen

2. Juledag den 26. december kl. 10.30 i Nybøl Kirke ved Karen Møldrup Rasmussen

Julesøndag den 27. december – **sanggudstjeneste** kl. 10.30 i Sottrup Kirke ved Karen Møldrup Rasmussen

Nytårsdag den 1. januar 2021 kl. 16.00 i Nybøl Kirke ved Karen Møldrup Rasmussen, hvor vi ønsker hinanden 'godt nytår' med et glas bobler efter gudstjenesten.

Følg også gerne med på Sottrup Kirkes Facebook side, hvor jeg har planer om at komme med lidt julehygge og juleinspiration i december.



Præsten er klar til at samtale, hvis der skulle sidde nogen ude i de små hjem, som har behov for ører, der kan lytte. Jeg træffes på tlf. 23 32 62 69 eller mail: kamoe@km.dk

Alle gudstjenester og arrangementer bliver selvfølgelig afviklet med de Covid-19 retningslinjer, der er gældende på det givne tidspunkt. Hold øje med kirkernes hjemmesider for mere information: www.sottrup-kirke.dk & www.nyboel-kirke.dk

Witt & Søn a.s

Aut. VVS installatør & blikkenslagermester

Kalvetoft 26 . Ullerup . 6400 Sønderborg . T 74 46 11 64



Velkommen til
Witt & Søn A/S

Witt & Søn A/S er et VVS- og
Blikkenslagerfirma med mere
end 60 års erfaring, som vi kan
give u mere til dig.

60 års erfaring indenfor VVS- og blikkenslagerbranchen
sikrer dig kvalitet og grundighed.

www.witt-vvs.dk



Autoreparation

Diagnose - Service - Syn - Dæk -
Autoruder - Klima - Aircon -
m.m....

KB Trading

" Den lille mekaniker "

V/Kim Bertelsen

Mejerivej 17 Nybøl

6400 Sønderborg

Tlf : +45 23461571

kbtpost@gmail.com

JULETRÆSINDSAMLING

Lørdag den 2. januar 2021

Kære Borgere i Sundeved-området

Vi er en stor flok glade håndbold piger og drenge, som skal tjene penge ind til, at vi skal til håndboldstævner i Danmark og udlandet når Covid-19 er overstået ☺

Vores forældre har sagt ja til at hjælpe os, så vi har samlet en masse trailere og biler sammen.

Derfor kører vi rundt og samler jeres juletræer ind. Vi afhenter *indenfor byskiltene* i Nybøl, Vester Sottrup, Øster Sottrup, Avnbøl, Ullerup, Blans, Stenderup og Snogbæk.

Lørdag den 2. januar 2021 mellem kl. 10-12

Så sæt dit juletræ ud til vejen inden kl. 10:00 og vedhæft en pose på træet med

25 kr. eller mobilepay til 300103 tekst adressen!

Så henter vi dit juletræ og sørger for, at det bliver kørt væk.

Jeres betaling går ubeskåret til Sundeved Håndbold Klubs børn og unge som i denne sæson er 110 personer.

Har I spørgsmål, er I velkomne til at kontakte

Bestyrelsesmedlem Karina Jørgensen tlf 22549139

På forhånd MANGE TAK for støtten til Sunde ved Håndbold klub



Sundeved HK



KLINIK HEILESEN

LÆGEEKSAMINERET & AUTORISERET

RYGTERAPEUT,
MASSØR,
IDRÆTSSKADETERAPEUT
AKUPRESSØR &
AKUPUNKTØR.

SPECIALE I RYG- OG
NAKKEPROBLEMER

TLF. 29 67 82 15

TRÆFFES I KLINIKKEN
EFTER AFTALE

BEMÆRK! NY ADRESSE:

SLIENVEJ 12, DYBBØL
6400 SØNDERBORG

KH

toptrykgrafisk

- ✓ tryk dansk
- ✓ tryk lokalt
- ✓ tryk Gråsten

Vi tager personligt hånd om din ordre
- uanset om den er stor eller lille.

Mange venlige hilsner
dit serviceteam



T: 74 65 01 01 · mail@toptryk.dk · www.toptryk.dk

WWW.PETERSEN-TEGL.DK

PETERSEN TEGL

SINCE 1791

Nybøl Kirkes foreløbige menighedsråd!

Fra venstre:

Sognepræst Karen Møldrup Rasmussen

Anne Marie Otzen

Solveig Jessen,

Hannelore Nissen-Berdiin

Kristian Lang.

Alle fra den østlige bydel!

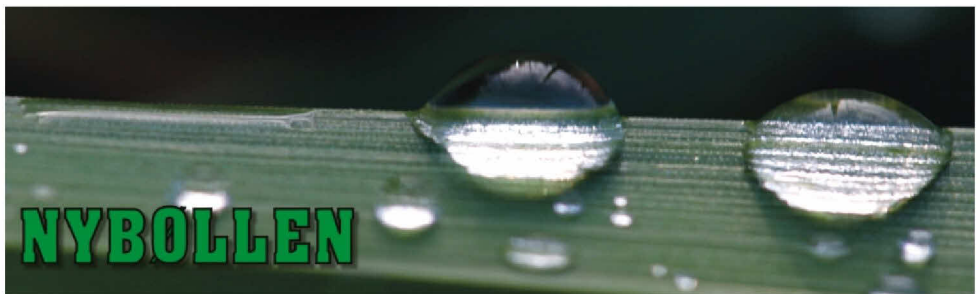


Ved et møde den 6. oktober 2020 i menighedshuset, blev disse personer valgt til at tage sig af kirkens ve og vel. Efter den indledende velkomst og årets hændelser, kom vi til det tavse punkt, hvor det blev spurgt om hvem der meldte sig til rådet! Der gik lang tid i tavshed, så blev der lukket op for spørgsmål om, hvad et sådant medlem lavede. Et møde en gang om måneden og måske et "haste" fyraftensmøde, en gang imellem.

Der blev lagt op til, af Sottrup's formand Jens F. Sørensen, at der skulle samarbejdes i fremtiden. Nu er det op til bispem i Haderslev, om den nærmeste fremtid i Nybøl Kirke. Biskoppen kan bestemme at sognene skal slås sammen, eller at der skal et nyt valg til om en månedstid. I supermenighedsrådet er der 6 medlemmer fra Sottrup og ovenstående fire fra Nybøl. Det ville ikke være nogen katastrofe, mente de øvrige deltagere (12 stk).

I øjeblikket er der fælles præst og medarbejdere samt øvrig betjening, der gælder i 2 år. Nu bliver det spændende hvad biskoppen beslutter sig til!

Hilsen *Arne Jessen*, Skribent



Dette kunne være DIN annonce... 😊

Vil du annoncere i NYBØLLEN og gennem et oplag på 650 blade nå ud til Nybøl, Stenderup og omegn er du velkommen til at tage kontakt med redaktionen.

nyboelle@nybol.if.dk eller tlf. 23 95 16 55

-red

Vi passer på Nybøl Børneunivers



Vi passer i fællesskab på Nybøl Børneunivers og vil derfor gerne bede jer om at hjælpe os. Sammen skaber vi tryghed og ikke mindst omsorg for det der bliver skabt med kærlighed. Vi har til Halloween haft det smukkeste pynt stående, som børnene har været med til at lave. De har glædet sig så meget over at kunne vise, hvad de hver især har været med til at lave. Blandt andet har græskar pyntet så fint på en helt almindelig hverdag. Og børnene har elsket det. Desværre er pynten blevet ødelagt udenfor børnehaven og skolens åbningstid. Vi håber, at vi alle kan være særlig opmærksomme på, hvad der sker og tale en ekstra gang med vores skønne unge mennesker.

De bedste hilsener fra
Karina Staniok Thomsen
Bestyrelsesmedlem Nybøl Børneunivers



Nyt fra lokalrådet:

Der er opstået et dejligt område mellem Påkjær og sportspladsen, hvor der er anlagt et større vandhul. Vi synes, at dette rekreative område bør have et navn.

Desuden vil vi gerne invitere Nybøllens læsere til at komme med forslag/idéer til, hvordan vi kan benytte stedet.

Vi glæder os til at se rigtig mange forslag, som kan sendes til: lisyoll@hotmail.com. Deadline vil være 31.12.20



På Nybøl/Stenderup lokalråds vegne
Lisy Soll

Positiv smitte der hjælper

Ifølge min bog er positiv smitte af næstekærlighed en god start på vores jule-forberedelser.

I år*) sender vi "traditionen tro" julegaver til børn i det nordøstlige Rumænien, der ikke har så meget at glæde sig til/over i hverdagen. De børn og deres familier er ikke på nogen måde mindre ramt end vi er, af den situation verden står i.

Jeg håber at nogen i vores dejlige by vil samles (i mindre grupper, selvfølgelig) og pakke nogle julegaver og støtte op om projekt Jul i skoæske og sprede lidt glæde.

Alle nærmere oplysninger findes på vores Facebook side: Jul i skoæske. I er selvfølgelig velkommen til at kommentere, stille spørgsmål og kontakte mig der eller via mail: rannveig.hansen@gmail.com tlf: 27447115

Vejledning om hvad der skal i æskerne kan I også finde på flyers i vores Brugs, ved frisøren, bageren og grillen.

Afleveringssted er Præstevænget 30, eller efter nærmere aftale.

På forhånd tak for hjælp og støtte.

Rannveig Hansen
Ansvarlig for "JIS"

*)Fredag i uge 48



Søde og spændte børn med nogle af de gaver vi sendte sidste år.



HUSK...!

I klubhuset spilles der
Præmiewhist

Hver mandag fra kl.19.00 i den lille sal. Kom og vær med

Dengang Nybøls stridbare præst bedrev utugt!

Johan Hagen, 1831-1846 født 19/3 1775, afskediget 1846 p. gr. a. umoralsk vandel, gift 1. gang 27/1 1807 med Sophie Hedvig Margrethe Bay, gift 2. gang 1811 med søsteren Ester Margrethe Bay, præstedøtre fra Schönkirchen i Holsten.

Det var i helstatens mest lysende dage. Det danske dynasti rakte Hamborgs porte til Nordkap, fra Lybæk til Thule, da vor konge d. 19. marts 1775 fik en statsborger mere, for den dag fødtes vor kloge Johan i Quickborn lidt nord for Hamborg, hvor faderen var bleven ansat som skovfoged. Tidligt omtales den unge mands strålende intelligens. Det blev sikkert allerede som barn sagt ham, hvor klog han var.

Da den unge Hagen omkr. 1800 sendtes til universitetet i Kiel, kom han ud i sit rette element, for her herskede endnu rationalismen. Under fortandens klare lys skulle alle problemer analyseres, så man med absolut sikkerhed kunne afgøre, hvad der var sandt, og hvad der var falsk. Johan Hagen fik i Kiel endnu større tillid til sin forstands dømmekraft.

Så kom han da ud blandt bønder. I 1806 blev han præst i Uge. Den stridbare Johan Hagen.

Allerede i sit første embede i Uge blev pastor Hagen kendt viden om som en præst, der med stor iver og overbevisning henledte sin menigheds opmærksomhed på, hvor livets sikre sejltrende gik, mens han selv som en blind styrede lige ind i ethvert skær, der dukkede op i hans egen personlige sejlroute. Vor dygtige hjemstavnsdigter, Nikolaj Andersen, har i digtet »Jobs Tålmodighed« givet et billede af den teoretisk anlagte præst (Sønderj. Digte, 1956, side 90).

Fra Uge kom Hagen 1818 til Skodborg, og snart er han også i strid med menigheden her. Flere af bønderne var i restance med kirkeskatten.

Med en — i hvert fald i Skodborg — ukendt hård frem fart, blev disse restskatter nu inddrevet. Det fremkaldte en strid mellem præst og menighed, så bitter, at biskop Adler skriver, om man ikke skulle hjælpe pastor Hagen til et andet embede. Og det gjorde man.

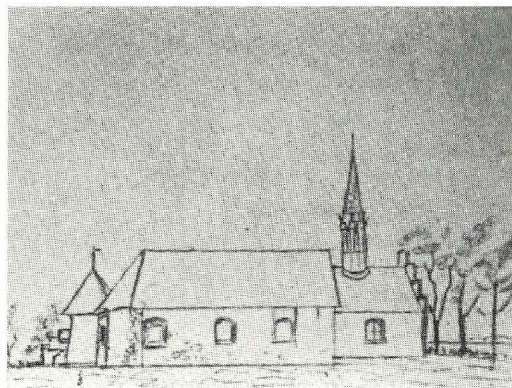
Hagen fik tilbud på embedet i Nybøl, hvor vor af alle respekterede og af de fleste i menigheden afholdte præst, Nicolaus Boisen, var død d. 25. juli 1829.

Embedet i Skodborg var et af Sønderjyllands bedst aflønnede. Det samme gjaldt Nybøls, som også fristede mange, fordi sognet var lille, fordi vore to foregående præster, Holst og Boisen, var kendte viden om og havde givet Nybøl sogn et godt ry. Der var da også 28 ansøgere, men Hagen blev altså den heldige.

Nu viste det sig imidlertid, at Hagen, der dog havde haft det fede embede i Skodborg i 12 år, og som havde været så overmåde ivrig ved opkrævningen af bøndernes restskatter, han havde uorden i sin egen økonomi. Fra Nybøl meddelte man ham, at han må regne med at skulle lægge ca. 4000 mark, på bordet for at kunne overtage præstegårdens besætning og inventar, da både pastor Holst og pastor Boisen havde udvidet præstegårdens landbrugsdrift meget.

Hagen ser sig ikke i stand til omgående at præstere en så stor udbetaling. Nybøl sogn viser da Hagen det hensyn, at de, skønt Hagen var kaldet til 1. sept. 1830, lader ham vente til 1. maj 1831 med at overtage embedet, endda mod en svag protest fra biskop Adler, der gør opmærksom på, at Sønderborg provsti kun har 8 prædikanter, og de må nu fortsætte med at vikariere i Nybøl.

Pastor Bonnichsen, Dybbøl, der har lovet at hjælpe, hører jo slet ikke til provstiet, bemærker biskoppen, men »jeg anerkender virkelig fuldt ud den afdøde pastor Boisens store fortjenester«. Biskoppen vil derfor anbefale, at fru Boisen fortsat udover det »Nådsensår, hvori hun nu med fuld lovlig ret har siddet som enke i



Kirkens rytterspir. Billedet af Nybøl kirke og klokketårn stammer fra ca. 1830. »Kirken den er et gammelt hus, står om end tårnene faldne lyder den kendte Grundtvigsalms første ord.

Fra ældste tid kendes intet tårn på Nybøl kirke. Det har helt siden midaldertiden haft sit tomrede klokketårn.

Alligevel siges det udtrykkeligt, at kirkens tårn blev nedbrudt i 1830. Nogle steder hedder det, at tårnet faldt ned i 1829. Øjensynligt har det drejet sig om et rytterspir. Tegningen, der stammer fra denne tid, er gengivet efter »Danmarks Kirker«, s. 2268. (23)

præstegården (med 5 uforsørgede børn), får tilladelse til at modtage alle embedets indtægter til 1. maj 1831, mod til gengæld at drive landbruget videre efter »landybliche Weise«.

Det lykkedes Hagen at låne de 4000 mrk., og i foråret 1831 kommer han til Nybøl. Det lykkedes også for ham ret hurtigt at komme i strid med menigheden her. Det skal dog bemærkes, at et usædvanligt stort antal breve og indberetninger fra Hagen de første år, han er her i Nybøl, tegner billedet af en ivrig, men også stridslysten præst.

Allerede et par måneder efter sin ansættelse indfører Hagen, d. 5. sept. 1831, rationalismens ny, ikke særlig værdifulde salmebog, »Evangelisk-kristelig Salmebog«, i Nybøl kirke. Dermed skabte han sig de første modstandere i sognet.

Samme første år i Nybøl begynder den nidkære præst en offentlig pennefejde med pastor Bonnichsen, Dybbøl, om nødløgnens berettigelse, som Hagen afviser. Da Hagen senere står som anklaget for provsteretten på Sandbjerg Slot, bruges disse avisartikler mod ham som bevis på uoverensstemmelse mellem præstens liv og lære.

Som før at holde striden vedlige anlægger Hagen på kirkens vegne sag mod en bonde i Stenderup for på grundlag af gamle dokumenter at få anerkendt, at 16 tønder land af bondens jord tilhører kirken. Kirken taber sagen.

Nu retter Hagen sin opmærksomhed mod tjenestefolkene. Dem var der mange af på gårdene, og de har sikkert ikke syntes om, at præsten ved henvendelse til de højere myndigheder nu søgte gennemført, at tjenestefolk »ufravigeligt skal forpligtes til ikke at kunne skifte plads og tiltræde ny stilling, inden de har forevist deres skrifteattest for sognets præst, og ingen husfader skal have lov til at tage nogen i sin tjeneste, der ikke forinden har opfyldt denne pligt«. For også at komme i strid med sin nærmeste nabo, sin forgængers enke, skriver Hagen til biskoppen, at enkefru Boisen har fået de fem tønder præstegårdsjord, der er lagt til enkeboligen, alt for billigt i forpagtning. Hun betaler kun 5 mrk. 8 sk. pr. tønde land, mens den sædvanlige afgift her på Sundeved nu i 1842 er 18-24 mrk. pr. tønde land, (eller 3-4 tdr. byg pr. tønde land). Desuden må Hagen gøre biskoppen opmærksom på, at pastor Boisen, da han udlagde de 5 tønder land, har regnet 1 td. = 320 kvadratroder i stedet for 1 td. = 192 kvadratroder.

I Slesvig er man nu begyndt at blive irriteret over de vedvarende stridigheder i Nybøl. I 1839 noterer biskoppen: »I Nybøl fortsætter stridighederne om de ubetydeligste ting«.

Den nedbrudte Johan Hagen.

Det var ikke alle de nævnte stridigheder, men to andre bekymringer, der til sidst sled Hagens nerver op. Det var sygdom i familien og store økonomiske sorger.

Tre år efter familiens ankomst til Nybøl døde en søn af tuberkulose, og d. 1. nov. 1842 døde Hagens hustru af andet ægteskab. Hun havde i mange år lidt af svær sygdom. »Sinnesschwäche« kalder hendes mand det i 1833.

Hagens økonomi var slet ikke håbløs, men den var i vild norden, og han havde mange kreditorer. Om det så var kirkekassen og sognebiblioteket, så skyldte Hagen også der.

I 1842, mens præstefruen endnu lever, breder det rygte sig, at pastor Hagen har et utilbørligt forhold til bødker Petersens hustru. Da forlanger den ene efter den anden af præstens kreditorer at få deres tilgodehavende udbetalt. Den gamle præst kører ud til hvert et sted, hvor han øjner en mulighed for at stifte nye lån. Hofapoteker Henningsen, Gråsten, fik også besøg af præsten fra Nybøl og skriver herom: »Det er en hård ulykke, der har ramt Hagen. Jeg måtte min-des min egen far, der også i sin tid var i nød, og derfor kunne jeg ikke sige nej, da Hagen en aften stod foran mig i stuen: en olding med grå hår, grædende i pengenød. Jeg lånte ham 24 rdlr.«. Endnu værre ting var under opsejling:

Den 28. aug. 1843 sender Nybøl sogns kirkeældste et brev til kirkevisitatorerne, hvori de meddeler, at enken Charlotte Andersen har sammenkaldt dem for at fremføre følgende klagemål over pastor Hagen:

1. at Herr pastor Hagen d. 1. nov. 1842 om aftenen, som konen var død om middagen, har bedrevet utugt med hende på hans stue.
2. Da dette første skridt var taget, har han efter denne tid ofte bedrevet utugt med hende, hvor ofte kan hun ej nøje bestemme. Dog kan hun med sikkerhed sige, at han sidste gang lå hos hende den 7. august, som var dagen før kirkevisitationen.
3. Charlotte Andersen tror sig frugtsommelig, men tør dog ej ganske nøje bestemme det.

Dette brev var altså fra august 1843. Den 24. september s. år bliver præstens skovkarl i hast, og som det senere viste sig, uden at præsten havde forlangt de nødvendige attester forevist, gift med Charlotte.

Den 3. nov. blev Hagen suspenderet, og den 29. nov. året efter dømmer en provsteret ham skyldig i:

1. Mens konen endnu levede at have begået dobbelt ægteskabsbrud ved at have haft samleje med bødker Petersens hustru.
2. Efter konens død at have levet utugtigt sammen med enken Charlotte Andersen.
3. At have efterstræbt smedesvend Jørgensens hustru og opfordret hende til ægteskabsbrud.
4. At have viet skovkarl Søren Petersen og enken Charlotte Andersen, inden de lovbefalede attester forelå.
5. At have forledt enken til falsk vidneforklaring ved hjælp af en pengesum.

Den, der læser den nu følgende af skovkarlen Søren Petersen afgivne forklaring i provsteretten, må vælge mellem et kuldegys ved det blik, den giver ned i menneskesjælens dybeste afgrunde, eller sin stadig urokkede tro på menneskenaturens renhed ud fra det håb, at skovkarlen blot lyver.

Han fortalte, at han d. 1. nov. 1842, den dag præstefruen døde ved middagstid, havde plukket pærer i præstegårdshaven. Hans nuværende kone, dengang enken Charlotte Andersen, havde den dag som sædvanligt hjulpet til i huset i præstegården. Da Søren Petersen i mørkningstiden stod højt oppe på sin stige for at få fat på de sidste pærer, så han over gardinet præsten og Charlotte gå lige fra kisten ind i sovekammersengen.

Den 6. marts 1845 dømmes Hagen fra embedet. Han får 200 rdlr. i årlig pension, hvis han vil undlade at bosætte sig i et af de sogne, hvor han har været præst. Præsten bliver ikke blot afskediget, han går også konkurs. Det afsluttende konkursrøde holdes så sent som 16. aug. 1847, men Hagens ejendele var solgt ved en tvangsauktion d. 12. febr. 1845.

Præstegårdens aktiver udgjorde 946 rdlr. 43 3/4 sk. Dette var mere end gælden, så Hagen var egentlig ikke insolvent, men, nu fragik først de uhyre udgifter til konkursforvaltningen: 387 rdlr., så der blev kun delvis dækning til de ikke privilegerede krav.

Under den langvarige proces og konkursbehandling var pastor Hagen suspenderet, men boede i præstegården.

I den tid vendte alle ham ryggen:

Præsten skriver: Da pastor Momsen, Sottrup, (en af de vikarierende præster) prædikede her i kirken i søndags, bad jeg ham bagefter komme ind, for at jeg kunne tale med ham. Men han sagde, at han ikke havde tid, han havde forretninger (»Geschäfte«) hjemme.

Efter afskedigelsen flyttede Hagen til København.

Herfra skriver han, dat. 2. marts 1846, til provst Jensen, Sønderborg, at han har hørt, at man har nægtet tjenestepigen fra Nybøl præstegård det ugentlige alimentationsbidrag på 6 mrk. 2 sk. med den begrundelse, at han skulle være død. »Når dette brev kommer Deres Højærværdighed i hænde, vil De selv kunne se, at det er et i ondskab udspekuleret rygte, thi jeg befinder mig sund og glad i København (wohl und heiter in Kopenhagen) på »Hotel d'Angleterre«. Hvis alimentationspengene ikke var udbetalt, måtte han bede om, at det skete, da kirkevisitorerne, så vidt han vidste, ikke havde nogen ret til at ændre, så længe Hs. Majestæt Kongen ikke havde truffet endelig afgørelse i hans sag. Der findes intet i kirkebøgerne om et barn, født uden for ægteskab, som Hagen skulle være far til, og ordet »alimentationsbidrag«, som Hagen bruger i sit brev, skal sikkert forstås i sin oprindelige betydning som »underholdsbidrag«, altså en erstatning til tjenestepigen, fordi hun uden egen skyld har mistet sin arbejdsplads i præstegården.

KILDER OG HENVISNINGER TIL JOH. HAGEN

1. Rigsark. Tyske Kancelli D. 179 IV. Akter vedr. enkelte sognekald 1793-1848 Nybøl

Arne Jessen,
Lokalhistorisk Arkiv, Bakkensbro



Deadlines for Nybøllen 2021

Artikler og indlæg til bladet skal være redaktionen i hænde senest kl. 18:00

Nr. 1 - 11. januar
Nr. 2 - 22. februar

Datoerne på de senere deadlines bør tages med forbehold. Der kan ske justeringer p.gr. af hensyn til arrangementer og ferie. Tjek altid sidste nye udgave. Nybøllen bringes ud weekenden efter deadline.



Indlæg til Nybøllen modtages gerne elektronisk på

E-mail adresse: nyboellen@nybol-if.dk

Indlæg modtages som almindeligt Word/Excel dokumenter og billeder i jpg format. Undgå venligst avancerede formateringer af dokumenter, da al tekst alligevel bliver omformateret til Nybøllens format. Jo mere "rå" dokumentet er jo lettere er det for redaktionen at tilpasse artikler og indlæg. Kun E-Mail modtages – Send **ikke** MMS Undlad venligst pdf dokumenter. *-red*

Priser for annoncering

Betaling for private indlæg skal betales på kassererens kontor i klubhuset, om mandagen mellem kl. 18.30 -19.00. Der er nu også mulighed for at betale via hjemmesiden www.nybøl-if.dk under "Tilmelding" Gå ind på siden og følg vejledning.

Annoncer foreninger

1/4 side 75 kr. Format 2 eller 3

1/2 side 125 kr. Format 4

1/1 side 250 kr. Format 5

Takkeannoncer, dødsannoncer og indbydelser

1/2 side 50 kr. Format 4

1/1 side 100 kr. Format 5

Virksomheder: Enkelt annoncer

1/2 side 200 kr. Format 4

1/1 side 400 kr. Format 5

Virksomheder: Annoncer for 4 numre

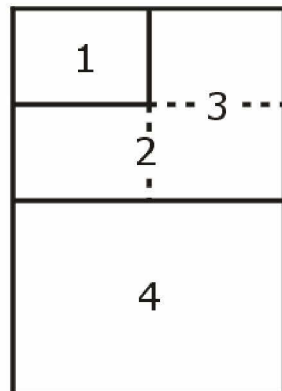
1/8 side 300 kr. Format 1 – 45 mm x 68 mm

1/4 side 500 kr. Format 2 – 130 mm x 45 mm

1/4 side 500 kr. Format 3 – 90 mm x 68 mm

1/2 side 750 kr. Format 4 – 130 mm x 90 mm

1/1 side 1500 kr. Format 5 – 130 mm x 184 mm



5 - Hele siden

Gratis

Arrangement for Nybøls borgere

Læserbreve

Indbydelse til fællesspisning på skolen



Bageriet

Kock

Det naturlige valg

broager

SPAREKASSE

Dagli'
Brugsen

Fordi vi er tæt på dig
- og din hverdag



Åbningstider:
mandag - søndag
8:00 - 20:00

Tlf. nr.: 74467765

